

Syllabus
ULUSLARARASI DÜZEN VE GÜVENLİK SORUNLARI (SİBU 462)
Bahar 2018-2019

Öğretim Üyesi: Dr.Öğr.Üyesi Haluk Karadağ
E-mail: hkaradag@baskent.edu.tr
Telefon: 0312 2466666/ 1677
Ders Saatleri: Salı 9.00-12.00
Dersin Yapılacağı Sınıf: C-210
Dersin Eğitim Dili: Türkçe
Dersin Kredisi: 3
Dersin Ön Koşulu (Prerequisite): Yoktur.

DERSİN TANIMI

İçinde bulunduğumuz yirmi birinci yüzyılda çok boyutlu uluslararası sistemin merkezinde yer alan devletlerden yola çıkarak uluslararası düzen kavramına açıklık getirmek ve güvenlik bağlamında söz konusu düzeni irdeleyerek analiz edebilmektir.

DERSİN AMACI

Bu ders, Başkent Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü öğrencilerine, devletin ve devlet dışı aktörlerin merkezde yer aldığı uluslararası ortamda cereyan eden ilişkiler ağını ve söz konusu ortamın güvenlik bağlamında incelenmesini öğretmeyi amaçlamaktadır.

DERSİN İŞLENİŞ BİÇİMİ

Dersler esas itibarıyla konunun öğretim üyesi ve hazırlıklı gelen öğrenciler tarafından karşılıklı tartışma ortamı içerisinde yani taktir metoduyla işlenir. Bununla birlikte yer yer işlenen konularla ilgili film, video gibi görsel materyaller incelenerek tartışmaya açılır. Ancak, her öğrenciden, dersin konusuyla ilgili bir örnek olay sunumu yapması da ayrıca istenir.

ÖRNEK OLAY SUNUMLARI

Dersi alan toplam öğrenci sayısına bağlı olarak son beş hafta öğrenciler tarafından yapılacak örnek olay sunumlarına ayrılır. Öğrenci sayısı 15'i geçerse, sunumlar için, sunumların gruplar şeklinde yapılması veya sunumlar için ek saatler ayarlanması gibi başka bir formül aranacaktır. Sunumlarda önceden konusunu seçen ve hazırlanan öğrenci, 15-20 dakika içinde olayı sunar. Bunu izleyen 10-15 dakikada da, öğretim üyesinin yönetimi altında, diğer öğrenciler ile sunan öğrenci arasında örnek olaydaki durumlar hakkında tartışma yapılır. Sunulan olay ile ilgili son bir değerlendirme öğretim üyesi tarafından da yapılır. Örnek olay olarak, Suriye, Irak, Afganistan, Ukrayna, Gürcistan, Ermenistan-Azerbaycan, İsrail-Filistin ya da Nijerya'daki güvenlik sorunsalları gibi olaylar örnek olay sunumu olarak hazırlanabilir. Her öğrenci ilk üç hafta içinde örnek olay olarak bir konu seçer ve öğretim üyesine bildirir. Sunumu yapacak öğrenciden, sunumu yaptığı gün anlattığı olayla ilgili yazılı dokümanı (en az 7 sayfa olacak şekilde) dersin hocasına ve arkadaşlarına vermesi beklenir.

SINAVLAR VE DEĞERLENDİRME

Ara sınav ve bir final sınavlarında sorulan sorular klasik tip sorulardır. Sınavlar da örnek olaylar üzerine dayalı problem tipi sorular da sorulabilir. Soruların bazıları ezber bilgiyi, bazıları akıl yürütmeyi, bazıları yorum yapmayı gerektirir. Sınavlarda, esas itibarıyla dersin hocasının okumasını bildirdiği yazılı kaynaklardan, derste anlattığı ve öğrencilerin tuttuğu notlardan soru çıkar. Final sınavında, sınıfta daha önce yapılan örnek olay sunumlarından birisiyle ilgili bir soru da sorulur. Bu sorunun cevaplanmasında, sunumu yapan öğrencinin verdiği bilgiler, sunumdan sonra yapılan tartışma ve öğretim üyesinin yaptığı son değerlendirmenin bilinmesi gerekir. Do-

layısıyla sınavlar bakımından sunumlar da dersin öğretim üyesi tarafından anlatılan kısmı kadar önemlidir.

GEÇME NOTUNUN HESAPLANMASI

Ara Sınav: Ortalamaya Etkisi: % 25

Derse Katılma (Participation): Ortalamaya Etkisi: % 10

Örnek Olay Sunumu (Ödev – Assignment olarak): Ortalamaya Etkisi: % 15

Final: Ortalamaya Etkisi: % 50

DERSLERE DEVAM (ATTENDANCE)

Öğrencilerin bütün derslere devam etmesi hararetle tavsiye edilir. Bununla birlikte derse devam etmeyen öğrencinin yokluğu öğretim üyesi tarafından idareye bildirilir. Derslere devam öğretim üyesinin genel takdiri ve derse katılım-*participation* notu üzerinde olumlu bir husustur.

DERSLERE KATILMA (PARTICIPATION)

Öğrencilerin gerek teorik derslere, gerekse örnek olay sunumlarına aktif olarak katılması beklenir. Her öğrencinin derslere ve özellikle örnek olay sunumlarından sonra tartışmalara katılımını değerlendirmek ve derslere ve tartışmalara katılımı teşvik etmek amacıyla, her öğrenciye dönem sonunda 100 üzerinden bir derse katılım-*participation* notu verilir. Bu not da geçme notunu % 10 oranında etkiler.

DERSE İLGİLİ KAYNAKLAR

Derste takip edilen tek bir kaynak olmayacaktır. Aşağıda ders planı doğrultusunda ve dersin işlenişiyle ilgili Türkçe ve İngilizce olarak yazılmış kaynakların bir listesi verilmiştir.

DERS PLANI

Hafta 1: 12 Şubat 2019

Uluslararası ortam ve uluslararası sistemde yer alan aktörler

Uluslararası ortamın analizi

Okumalar:

Uluslararası Politika, Hans J. Morgenthau.

Man the State, and War, Kenneth Waltz, (1959).

“Sistem”, Atilla Eralp, Devlet ve Ötesi: Uluslararası İlişkilerde Temel Kavramlar, Atilla Eralp (der.), 3. Baskı, (2007) ss.125-153.

Hafta 2: 19 Şubat 2019

Uluslararası ortamda güç, güç mücadelesi ve devlet kavramı

Okumalar:

Yumuşak Güç, Joseph S.Nye, 1. Baskı, (2005) ss.1-39.

The Twenty Years Crisis, Edward Halett Carr, (1964), ss.102-130.

“Güç”, Oktay F. Tanrısever, Devlet ve Ötesi: Uluslararası İlişkilerde Temel Kavramlar, Atilla Eralp (der.), 3. Baskı, (2007) ss.53-71.

Uluslararası Politika, Hans J. Morgenthau, 2. Bölüm.

Hafta 3: 26 Şubat 2019

Uluslararası düzen kavramı ve küreselleşme

Okumalar:

Yansılar

Hafta 4: 5 Mart 2019

Savaşın değişen doğası, güvenlik kavramı ve boyutları

Okumalar:

“Güvenliğin Yeniden Kavramsallaştırılması: Barış, Güvenlik, Kalkınma ve Çevre Kavramsal Dörtlüsü”, Hans Günter Brauch, *Uluslararası İlişkilerde Çatışmadan Güvenliğe*, Mustafa Aydın (der.), 2. Baskı, (2015), ss.167-197.

“Güvenlik”, Oktay F.Tanrısever, *Devlet ve Ötesi: Uluslararası İlişkilerde Temel Kavramlar*, Atilla Eralp (der.), 3. Baskı, (2007) ss.107-123.

Güvenlik, Bilal Karabulut, 2. Baskı, (2015),ss. 7-45.

Hafta 5: 12 Mart 2019

Güvenlik kavramını teorik bakış açısıyla yeniden değerlendirmek

Okumalar:

“Uluslararası İlişkilerde Güvenlik Kavramı”, John Baylis, *Uluslararası İlişkilerde Çatışmadan Güvenliğe*, Mustafa Aydın (der.), 2. Baskı, (2015), ss.153-166.

Güvenlik, Bilal Karabulut, 2. Baskı, (2015),ss.50-96.

Hafta 6: 19 Mart 2019

11 Eylül öncesi ve sonrası dönemde dünya güvenliği

Okumalar:

“Askeri Güvenliğin Değişen Gündemi” Barry Buzan, *Uluslararası İlişkilerde Çatışmadan Güvenliğe*, Mustafa Aydın (der.), 2. Baskı, (2015), ss.323-335.

Hafta 7: 20 Mart 2019

Dünya Güvenliği ve Birleşmiş Milletler, NATO

Okumalar:

Peace and Security: Achievements and Failures, Rosalyn Higgins, pdf. (Bkz.)

<http://www.ejil.org/pdfs/6/1/1306.pdf>

“NATO's International Security Role in the Terrorist Era”, Renee De Nevers, *International Security*, 2007, pdf. (Bkz.)

https://www.researchgate.net/publication/249564778_NATO's_International_Security_Role_in_the_Terrorist_Era

“NATO's Purpose After the Cold War”, *Brooking Institute Policy Paper*, pdf. (Bkz.)

<https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/06/reportch1.pdf>

Hafta 8:

Ara Sınav

Hafta 9: 9 Nisan 2019

Nükleer Silahlanma ya da silahsızlanma ve güvenlik
Sunumlar

Okumalar:

“Füze Tehdidi ve NATO Füze Kalkanı: Türkiye Açısından Bir Değerlendirme”, Sıtkı Egeli,
Uluslararası İlişkiler Dergisi, pdf. (Bkz.)

<http://www.uidergisi.com.tr/wp-content/uploads/2015/04/Egeli-Fuze-Tehdidi-ve-NATO-Fuze-Kalkani.pdf>

NATO's Nuclear Future: New Security Challenges and the Role of Deterrence, Ian Anthony, pdf. (Bkz.) http://library.fes.de/pdf-files/ipg/ipg-2010-3/2010-3_anthony_us.pdf

Reducing the Role of Tactical Nuclear Weapons in Europe, eds. Paul Ingram and Oliver Meier, pdf. (İçerdiği dört makaleye ait sayfalar: 5-8, 19-23, 25-30, 31-37) (Bkz.)

https://www.files.ethz.ch/isn/129238/Tactical_Nuclear_Report_May_10.pdf

Hafta 10: 16 Nisan 2019

Günümüzde ve gelecekte ortaya çıkabilecek riskler, tehditler ve dünya güvenliği üzerine etkileri
Sunumlar

Okumalar:

Tartışma, pdf.

Hafta 11: 23 Nisan 2019

Resmi Tatil

Hafta 12: 30 Nisan 2019

Türkiye ve uluslararası güvenlik
Sunumlar

Okumalar:

Türkiye’de Güvenlik: Algı, Politika, Yapı, Mustafa Aydın-Fulya Ereker, 1. Baskı, (2013), ss.19-54.

Hafta 13: 7 Mayıs 2019

Sunumlar

Hafta 14: 14 Mayıs 2019

Sunum - Genel Tekrar